

L'ànima de Sant Daniel

Text i foto > **CARME MARTÍNEZ PALOMÉ**, periodista

Foto > **TONI VILCHES**

No he dubtat mai que la meua posició és privilegiada. No només per l'espai —contemplo les Gavarres des d'un mirador silenciós i assolellat estiu i hivern—, sinó també pel temps. Des que, fa més de mil anys, la comtessa Ermessenda i el comte Borrell em van rebre a canvi d'unes desenes d'unces d'or, no he parat de créixer fins a convertir-me en l'edifici esplendorós i ple de vida que soc avui. Vida monàstica, això sí. No us negaré que té avantatges. Probablement, sense aquesta pau interior i aquesta disciplina benedictina no hauria tingut una existència tan llarga.

Però què voleu que us digui? Més enllà dels contraforts, confesso que soc un *voyeur* i gaudeixo muntant-me pel·lícules del que observo allà fora. No us les puc explicar totes, ja em perdonareu. Em falla la memòria, cosa de l'edat.

Cap a finals del segle xv, quan ja feia quatre centúries que gaudia de la vida lenta de poble de pagès, van entrar apressades tres comunitats de germanes procedents de Roses, Calonge i Maçanet de la Selva. Les vaig acollir i em van fer rumiar. Si a elles els havien tancat el monestir, quina seria la meua sort? Darrere d'aquella

primera vegada vaig sentir por en moltes altres ocasions. Sempre m'han abandonat quan venen mal dades: durant la Guerra dels Segadors vaig quedar buit perquè era un lloc poc protegit; durant la Guerra dels Pirineus —la Guerra Gran, en van dir— em van convertir en caserna. En tornar les meves inquilines, em van trobar mig derruït. Sort d'elles, que em van reconstruir! Ja ho veieu: dono protecció espiritual, però soc vulnerable. Després va venir la Guerra del Francès —que ja sabeu que a Girona va ser important— i la desamortització i, segles més tard, la Guerra Civil espanyola. Tant patir i al final... soc aquí, com si res. Els romànics som així: molt sòlids!

Avui acullo una important comunitat de religioses. He fet lloc per a l'hostatgeria i rebo passants amb set de calma però necessitats de wifi. M'han reconegut com a edifici d'interès històric i estic protegit, com bona part de la vall de Sant Daniel. Sense desplaçar-me, he vist

com la feina de pagès passava de les mans als matxos i després a la tracció mecànica. Algunes masies s'han transformat tant que han oblidat el seu origen. Ara acullen forasters, sobretot els caps de setmana i a l'estiu. Altres s'han convertit en restaurants que reben clients que aparquen el cotxe en llocs on abans es conreaven tomates, enciams i carbassons. Últimament, veig passar moltes bicicletes, un fenomen relativament nou que no tinc prou estudiat per poder catalogar-lo. Ja ho faré, tinc tota l'eternitat.

L'evolució del meu exterior ha enterrat la pols del camí i la meua fesomia agraeix l'asfalt, no sempre anhelat. Fa uns trenta anys, les màquines van ferir la vall de gravetat. La van partir en dos. Hi van excavar profunds fonaments per clavar immenses columnes de formigó que suporten viaductes per on avui circula una petita part del trànsit que calia eliminar del centre de la ciutat. Des d'aleshores, suportó un constant però llunyà soroll de motors.